

אסורה אלא מדרבנן ואינה נצנה כו', שבת 272

בלא ראייה. ועיין לקמן סימן קנ"ח
סעיף ז' דמומר להכעיס הוי אפיקורס וצאפיקורס כתב הרמז"ס פרק ד' (מהל' שחיטה ה"ד) דהרי הוא כגוי ושחיטתו נצלה. ועיין צ"ח סוף
סימן זה: (יז) מומר לעבודה זרה כו'. דע שיש מחלוקת בין הפוסקים בזה והעיקר כהאומרים דמומר לעבודה זרה אפילו נצנעא אפילו
רק פעם אחת הוי מומר לכל התורה ודינו כגוי, וכן אפילו חילל שבת פעם אחת צפרהסיא. מיהו צאזתה שחיטה לא נעשה בזה מומר,
כגון שוחט לעבודה זרה או השוחט שצנת אין שחיטה זו אסורה משום שחיטת מומר, אלא משום שוחט לעבודה זרה כדלקמן בסימן ד'
(ס"ק"ד) וכן משום שוחט שצנת בסימן י"א (סעיף ז'), וכן נראה דעת מהרש"ל (י"ש"ט) פ"ק דחולין סימן ז':

פתחי תשובה

בכלל, נראה דכאן אין מקום ספק בזה כלל, דודאי הוי פרהסיא, רק לענין
יהרג ואל יעבור יש מקום לומר אע"ג דעימו יש עשרה מ"מ לא חייבה התורה
למסור נפשו רק אם יתקדש השם בפני עשרה, ואם הוא יהרג לא ישארו רק
תשעה, ולכן י"ל דבעינן שיהא עשרה בלעדו, משא"כ הכא דהמומר נשאר
בחיים מה בכך שאין עשרה בלעדו, מ"מ נתחלל השם בפני עשרה, דלמה
נוציאו מן הכלל הלא ישראל הוא, רק הספק הוא לענין יהרג ואל יעבור, וכעת
לא נתברר לי. ומש"כ עוד דאפילו עובר על איסור דרבנן, הפרי חדש (קונטרס
אחרון) חולק, ועיין בספר משנת חכמים הלכות עבודה זרה דף (נ"ז) [נ"ג] ע"ב
שחולק ג"כ מטעם דהא קי"ל דהחשוד על קל אינו חשוד לאיסור חמור וא"כ
כל שכן דאינו נעשה מומר מדבר קל לחמור, וא"כ שם בשבת דאיירי לענין
ביטול רשות, דהוצאה בלי ביטול רשות אסור מדרבנן, שפיר (ד) אמרינן דאם
הוא מוחזק לחלל שבת אף באיסורי דרבנן הוא כגוי לענין שאינו מועיל ביטול
רשות, אבל שיהיה מומר לכל התורה לא הוי עד שיחלל באיסור דאורייתא.
ועי"ש עוד שהביא ראייה דאף אם עבר על לאוין דשבת ועבודה זרה לא הוי
מומר לכל התורה עד שיעבור על מיתות בית דין, עי"ש:

זהב

המורה, והשו"ע סובר להכעיס נשאר עצמות נמי הוה מומר לכל המורה והוא
מהרמז"ס פ"ד מהלכות שחיטה (ה"ד) וצרינו ירוחם (תל"ו נתיב טו ט"ח) הצי"ח הצי"ח,
ומשו"ה לא כתב רמ"א ויש אומרים, דאפשר המחצר יודה והוא איירי לשאר עצמות:

דעת

יעו"ש, משמע בהדיא באותה שחיטה נעשה מומר ואותה שחיטה גופא פסולה
וסותר למה שכתב פ"ק סימן ז', גם דבריו כאן (י"ש"ש פ"א סי' ז') לא זכיתי
להבין, במה שהקשה על מה שכתבו התוס' חולין י"ד א' (ד"ה השוחט) דפעם
אחת לא הוה מומר מהא דלקמן (מ). שנים שוחטין אחד לשם אחד מכל אלו,
דהוקשה להם תיפוק ליה משום שחיטת מומר, ותיצצו בפעם אחת לא הוה
מומר, וכתב הוא ז"ל דהוי מצי לשנויי דמומר לשאר עבירות. ולא ידענא
להולמו, דא"כ אכתי אימא לצעורי קמכוין כיון דאין מומר לעבודה זרה,
יעו"ש. *ולענין דינא נראה לי דאם שחט רשע ויחזיקו

פרי מגדים

המורה, והשו"ע סובר להכעיס נשאר עצמות נמי הוה מומר לכל המורה והוא
מהרמז"ס פ"ד מהלכות שחיטה (ה"ד) וצרינו ירוחם (תל"ו נתיב טו ט"ח) הצי"ח הצי"ח,
ומשו"ה לא כתב רמ"א ויש אומרים, דאפשר המחצר יודה והוא איירי לשאר עצמות:

משבצות

סעיף ה' (ה) מומר להכעיס. עיין ט"ז. ולא זכיתי להצין דבריו הקדושים נכאן,
דמה ענין פירוש רש"י לסובר פירוש ונחת מי שמנווה, או פירוש הרא"ש מי שמאמין,
ו[הלא] הם איירי מומר להכעיס לשחיטה, וסוברים כן להכעיס לא הוה מומר לכל

שפתי

(טו) מומחה. דווקא פלוני מומחה, והיינו טעמא אף דלא שביק היתרא,
חיישינן שמא לא מצאו המומחה בביתו ומטרח לא טרח. וכן הדין בגבינה
לקמן סימן קנ"ט סעיף י"י) [י"ט] אומר קנה לי גבינה צריך לומר פלוני
מומחה מה"ט: סעיף ה' (טו) מומר להכעיס. כתב הש"ך מדין תורה, והשיג
על הב"ח דר"ל דהוה דרבנן אפילו להכעיס לשחיטה, כמבואר בב"ח על
מש"כ הטור להכעיס בשחיטה, וזה אינו דהא התוס' כתבו דמוכחת מי שאינו
בר זביחה דהיינו אינו מאמין. וכתב עוד דלהמחבר אף לשאר עבירות דהוה
אפיקורס הוה מדין תורה, ואזיל לשיטתיה באות ב' דלהרמב"ם אף שאין
עובר עבודה זרה הוה דבר חרף וקטנה